

Itgesaa aabent udtale, at de ingen Interesse have for, om der gennemføres et Lovforslag som dette. Jeg kan forstaa den Stilling, som blandt Andre jeg selv er kommen til, at man ikke er stemt for nærværende Lovforslag for visse enkelte Bestemmers Skyld, men at sige, at for en saadan Lov overhovedet har man ingen Interesse, er efter min Mening utilledeligt overfor Grundlovsbestemmelsen, og jeg skal dertil urgere stærkt, at denne Grundlovsbestemmelse er ikke — hvad det ærede Medlem synes at betragte som noget høist Skadeligt, hvad han dog sikkert tager fejl i — som saa mange andre navnlig af de allervæsentligste Grundlovsparagrafer i 1848 bragt ind fra Udlandet, thi den hviler paa Skridt fra Lovgivningsmagten alt før 1848 og har derfor sin naturlige Fortolkning af vor egen Retsstilstand og derfor stærkere Krav paa at gennemføres i en rimelig Tid. Jeg kan derfor ikke se Andet, end at, da Regjeringen har et saa bestemt Udgangspunkt i de foregaaende Lars Lovgivning, maa ethvert Medlem i Thinget have den Pligt at ville komme Regjeringen imøde saavidt muligt, for at Grundlovens Paragraf kan gennemføres. Jeg har tilladt mig om saadanne tidligere Skridt af Lovgivningsmagten at minde om Kongens Kundgjørelse til Stænderforsamlingen i 1846, hvor han henviser til en billig Vei til at ophæve Lehn, Stamhuse og lignende Besiddelser. Jeg skal ligeledes minde om Forordningen af 17de Mai 1848, som forbød Drettelsen af flere Stamhuse og i sine Motiver siger, at Regjeringen føler sig i Stand til at forhindre enhver Afdeling af Lehn og lignende Besiddelser. Det var to bestemte Skridt lige før Grundloven, og jeg skal ligeledes endnu henviser til det Skridt af Regjeringen efter Grundloven, som begyndte med Bevillingen af 9de Oktober 1849, der har haft en væsentlig Betydning, idet Mængseldige efter lignende Bevillinger som denne fulgte allerede før Loven af 1854 ifølge Bevillinger paa det ved den første Bevilling givne Grundlag. Motiverne til den nævnte Bevilling af 9de Oktober 1849, der findes i Departementstidenden for 1849, Side 868, have i denne Sag interesseret mig overordentlig, thi det er interessant at se to Re-

gjeringskollegier i Strid om, hvorledes man skulde gennemføre den Tanke at ophæve Lehnene. Begge vare villige til at stille Bøndergodset fra, men Spørgsmaalet var, om det var rigtigt at gjøre det lige for Fæsteflåsningen, der stod for Døren. Efter lange Overveielser kom man til det Resultat, at man burde give Bevillingen, naaget Kjøberne efter denne saa ikke ville faae Fordelen af en indrømmet Tjerdedel ved en almindelig Fæstelov, eftersom der jo kun vil blive Spørgsmaal om meget saa Kjøbere efter Bevillingen, thi Fæsteflåsningens loven stod jo saa umiddelbart for Døren. Det er interessant at se en Regjeringsmyndighed i 1849 udtale denne Tanke saa bestemt. Men det er ikke blot af Hensyn til Grundloven, at jeg har Interesse for Spørgsmaalet, men det forekommer mig ogsaa at være den mest praktiske Vei at gaa i Fæstespørgsmaalet. Hvis der kan opnaas en Overenskomst mellem Regjering og Rigsdag paa Basis af denne Lov, vil man for den største Del af Fæstegodsset ad denne Vei kunne naae det, som var Maalet for det Lovforslag, der blev indbragt her af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgtreds (S. A. Hansen) for to Sessioner siden. Man vil kunne naa dette, og man vil tillige kunne lade Friheden raade i flere Aar i Forveien, og derved opnaas der, saaledes som de statistiske Oplysninger vise, dog muligens de for Fæsterne billigste og tjenligste Salg. Jeg vilde ønske, at Loven kunde faae en saadan Skikkelse, og skjøndt jeg uden visse Modifikationer ved den sidste Afgjørelse vil stemme imod Lovforslaget, vil jeg haabe, at Tanken om en Overenskomst saa længe som muligt vil blive fastholdt, og at man vil bestræbe sig for at komme hinanden imøde fra de forskjellige Sider.

En Bestemmelse, jeg ikke hørte den høitagtede Justitsminister udtale sig om, var den, som er foreslaaet under Nr. 28. Det vil jo have en væsentlig Betydning for de mindre Fæstegaardes Overgang til Selvetendom, at en Del af Kjøbesummen kan indstaa uopsigelig i 30 Aar. Jeg har Haab om, at Grunden, hvorfor den høitærede Minister ikke omtalte Forslaget, var den, at han glemte det, og at